

White-paper:

Nya skatteregler för delägare i fåmansföretag (3:12-regler) från 2026

September, 2025

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
KÄRNAN I FÖRSLAGET – EN ENDA BERÄKNINGSMODELL	4
NÅGRA VIKTIGA FÖRÄNDRINGAR I KORTHET.....	6
SKILLNADER MELLAN NUVARANDE OCH NYA 3:12-REGLER.....	7
EXEMPEL PÅ SKATTEUTFALL MED NYA 3:12-REGLER	8
VEM GYNNAS – OCH VEM MISSGYNNAS?	10
ÄR REGELVERKET VERKLIGEN ENKLARE?	11
NÅGRA TUMREGLER	12
VAD HÄNDER NU?	13
KÄLLHÄNVISNINGAR	14

Inledning

De s.k. 3:12-reglerna styr hur delägare i fåmansföretag beskattas för utdelning och kapitalvinst, framför allt hur stor del som beskattas som kapital (20 %) respektive som tjänsteinkomst (upp till ca 50 %).

Från och med den **1 januari 2026** träder ett nytt regelverk i kraft. Detta betyder att utdelningar som tas under 2026 kommer att påverkas av dessa regler.

Syftet är att förenkla systemet, skapa mer enhetliga regler och samtidigt anpassa beskattningen till dagens företagande.

Förändringarna innebär bland annat ett höjt grundbelopp, slopade tröskelregler som tidigare begränsat vissa delägare, samt ett nytt schablonavdrag på 8 inkomstbasbelopp (IBB) vid beräkning av löneunderlaget.

Effekterna varierar mellan olika typer av företag och ägarstrukturer: vissa grupper får större utdelningsutrymme, andra får ett mer begränsat. Detta white paper sammanfattar de nya reglerna, diskuterar vilka som gynnas och missgynnas, och ger praktiska exempel och tumregler för planering framåt.

Kärnan i förslaget – en enda beräkningsmodell

Dagens två alternativa sätt att beräkna gränsbeloppet (förenklingsregeln respektive huvudregeln) ersätts av en gemensam beräkningsmodell. Gränsbeloppet är det utrymme som får beskattas som kapital (20 %) i stället för tjänst, och är alltså centralt för delägare i fåmansföretag.

I den nya modellen består årets gränsbelopp per delägare av tre delar:

- Grundbelopp (schablon)
- Lönebaserat utrymme
- Omkostnadsbelopp (kapitaldel)

Notera att Assensio i alla beräkningar och exempel nedan utgår från **IBB 80 600 kr** (2025). Nytt IBB-belopp för 2026 fastställs under senhösten 2025.

Grundbelopp (schablon)

- 4 IBB per företag ($\approx 322\,000$ kr år 2026).
- Grundbeloppet fördelas på samtliga aktier (andelar) och därmed på delägarna efter ägarandel.
- **Viktigt:** Varje person kan maximalt få 4 IBB per år. Äger man andelar i flera bolag ska de totala grundbeloppen proportioneras mellan bolagen så att summan inte överstiger 4 IBB.
- Grundbeloppet **ersätter dagens förenklingsregel** (2,75 IBB $\approx 222\,000$ kr) och innebär i praktiken ett högre minimigränsbelopp för många delägare (särskilt ensamägare).

Lönebaserat utrymme

- Även fortsättningsvis 50 % av bolagets kontant utbetalda löner (inkl. dotterbolag), fördelat per delägare efter ägarandel.
- Tre viktiga förändringar:
 - **Slopat löneuttagskrav för ägare:** borttaget i de nya reglerna
 - **Nytt schablonavdrag:** 8 IBB ($\approx 645\,000$ kr år 2026) per delägare (gemensamt för makar) dras av från delägarens löneunderlagsandel. 50×-taket (lönebaserat utrymme får högst motsvara 50 gånger ägarens egen lön) kvarstår. I praktiken innebär detta att "rätt" lön fortfarande måste tas ut för att kunna utnyttja utrymmet.
 - **Slopad 4 %-spärr:** även delägare med mycket små ägarandelar får tillgodoräkna sig löneunderlaget.
- **Konsekvens:** Kretsen av ägare som kan få lönebaserat utrymme breddas, men 8 IBB-avdraget reducerar utrymmet för många – särskilt i flerägda SME (undantag: om två delägare är makar görs

ett **gemensamt** avdrag, vilket lindrar effekten något). I bolag med stor lönemassa per delägare (t.ex. stora partnerägda bolag) blir avdraget relativt sett litet.

Omkostnadsbelopp (kapitaldel)

- Omkostnadsbeloppet (anskaffningsutgiften) kan även fortsättningsvis räknas upp, men **begränsat**: uppräkningsgrad med SLR + 9 procentenheter medges endast på den del som **överstiger 100 000 kr** (dvs. ingen uppräkningsgrad på kapital upp till 100 000 kr).

Några viktiga förändringar i korthet

- **Enhetlig beräkning av gränsbelopp:** Dagens två metoder ersätts av en enda regel. Gränsbeloppet = grundbelopp + lönebaserat utrymme + kapitaldel. Man slipper årligt metodval.
- **Höjt schablonunderlag som grundbelopp:** från 2,75 IBB → 4 IBB (≈ 222 000 → 322 000 kr) – högre "lägstnivå" för många, särskilt ensamägare. Skall fördelas över alla bolag man äger i baserat på ägarandel.
- **Breddad krets:** slopad 4 %-spärr och slopat löneuttagskrav – även småägare kan i princip få löneutrymme.
- **Nytt schablonavdrag på löneunderlag måste göras :** nytt 8 IBB-avdrag per delägare (gemensamt för makar) minskar löneeffekten i mindre/flerägda bolag.
- **Sparat utdelningsutrymme:** årlig uppräknings tas bort – sparat belopp står still nominellt.
- **Förenklad dotterbolagsdefinition:** 3:12-specifik definition slopas – civilrättslig definition gäller för löneunderlag.
- **Karenstid:** kortas från 5 → 4 år för att avkvalificera andelar (påverkar t.ex. planerade försäljningar). Delägare som påbörjat sin karensperiod före ikraftträdandet 2026 (t.ex. under 2022) omfattas fortsatt av den äldre femårsregeln.
- **Deklaration:** obligatorisk årlig K10 för alla delägare med kvalificerade andelar (även utan utdelning).

Sammanfattning: Reformen ger enklare grundstruktur och större förutsägbarhet, men inte alltid mindre administration. Utfallet – positivt eller negativt – beror starkt på bolagets storlek, lönemassa, ägarstruktur och om sparat utrymme finns.

Skillnader mellan nuvarande och nya 3:12-regler

Regel	Nuvarande (t.o.m. 2025)	Föreslaget (fr.o.m. 2026)
Beräkning av gränsbelopp	Två metoder: förenklingsregel eller huvudregel. Ägaren väljer metod per bolag (förenklingsregeln kan bara användas för ett bolag per år).	En gemensam standardmetod för alla. Gränsbelopp = grundbelopp + lönebaserat utrymme + kapitalandel. Inget årligt metodval – alla delar ingår.
Schablon/grundbelopp	2,75 IBB totalt per år (≈ 222 000 kr för 2025). Kan användas i ett bolag (övriga måste använda huvudregeln). Kan fördelas fritt vid flerägande.	4 IBB per företag (≈ 322 000 kr för 2026). Fördelas på alla aktier/ägare. Max 4 IBB per person totalt. Måste proportioneras baseras på ägarandel mellan bolag vid flerägande.
Löneuttagskrav (minimilön för ägare)	Ja. Ägare/närstående måste ta ut lön > 6 IBB + 5 % av totala löner (alt. 9,6 IBB) för att få löneunderlag.	Nej. Slopas. Inget eget löneuttagskrav – alla ägare kan få löneunderlag oavsett egen lön (50×-taket kvar). Obs: schablonavdraget 8 IBB gör att "rätt" lön ändå krävs i praktiken för att utnyttja utrymmet.
4 %-spärr (ägarkrav)	Ja. Ägare med < 4 % av kapitalet får inte tillgodoräkna sig löneunderlag.	Nej. Slopas. Ägare av vilken andel som helst kan få lönebaserat utrymme.
Lönebaserat utrymme	= 50 % av bolagets kontantlöner (inkl. dotterbolag) för de ägare som uppfyller kraven. Fördelas efter ägarandel. Inget schablonavdrag. (Begränsat av 50× egen lön.)	= 50 % av löner (inkl. dotterbolag) för alla ägare, minus 8 IBB per delägare (≈ 645 000 kr; makar gemensamt). 50×-taket kvarstår.
Sparat utdelningsutrymme	Räknas upp årligen (ränta kopplad till SLR).	Ingen uppräknings. Sparat utrymme blir ett nominellt belopp.
Uppräkning av omkostnadsbelopp	Ja – SLR + 9 %-enheter på hela beloppet.	Delvis – uppräkning endast på delen över 100 000 kr.
Karenstid (kvalificerade andelar)	5 år för avkvalificering (passivitet).	4 år (ett år kortare). 4-års karens gäller första gången för delägare som inleder karens fr.o.m. 2026; tidigare påbörjade karensperioder följer 5-årsregeln.
Deklarationskrav (K10)	K10 lämnas när utdelning tas eller sparat utrymme finns att redovisa.	Obligatorisk årlig K10 för alla delägare med kvalificerade aktier – även utan utdelning.

Exempel på skatteutfall med nya 3:12-regler

För att illustrera konsekvenserna jämförs nedan hypotetiska scenarier under nuvarande och nya regler. Vi utgår från antagandet att **IBB 2026 ≈ 80 600 kr**, vilket ger **grundbelopp ≈ 322 000 kr** och **schablonlöneavdrag ≈ 645 000 kr** per delägare i den nya modellen.

- 1. Ensam ägare, utan anställda (inget löneunderlag)**
Idag: Förenklingsregel ≈ 222 000 kr.
2026: Grundbelopp ≈ 322 000 kr.
Effekt: + 100 000 kr lågbeskattad utdelning per år.
Bedömning: Vinnare (lägre skatt vid oförändrad utdelningsnivå).
- 2. Ensam ägare, med höga löner i bolaget (lönesumma 1,5 Mkr)**
Idag: Lönebaserat utrymme ≈ 750 000 kr (50 % av 1,5 Mkr).
2026: Grundbelopp ≈ 322 000 kr + löneutrymme ≈ 105 000 kr (750 000 – 645 000) = ≈ 427 000 kr.
Effekt: – ≈ 323 000 kr (≈ – 43 %).
Bedömning: Förlorare (klart lägre lågbeskattat utrymme).
- 3. Två delägare (50/50) i bolag med 2,0 Mkr i löner**
Idag: Varje delägare ≈ 500 000 kr i löneutrymme (huvudregeln).
2026: Grundbelopp ≈ 322 000 kr delas i två = ≈ 161 000 kr per delägare. Löneandelen ≈ 500 000 kr per delägare äts upp av 8 IBB-avdraget → 0 kr i löneutrymme.
Effekt: ≈ 500 000 → 161 000 kr per person.
Bedömning: Förlorare (stort tapp jämfört med dagens huvudregel).
- 4. Två delägare (makar, 50/50) i bolag med 10 Mkr i löner**
Idag: Varje delägare ≈ 2 500 000 kr i löneutrymme.
2026: Grundbelopp ≈ 322 000 kr delas lika: ≈ 161 000 kr per person. Löneunderlag gemensamt: 10 Mkr – 645 000 = 9 355 000; 50 % = ≈ 4 678 000 kr totalt → ≈ 2 339 000 kr var i löneutrymme. Totalt gränobelopp ≈ 2 500 000 kr per person.
Effekt: ≈ 2 500 000 → 2 500 000 kr per person.
Bedömning: Neutral (i stort sett oförändrat lågbeskattat utrymme).
- 5. Stort konsult-/partnerbolag, partner 2 % ägarandel, lönesumma 500 Mkr**
Idag: < 4 % ägare → ingen rätt till löneunderlag. Kan bara använda förenklingsregeln ≈ 222 000 kr.
2026: Löneutrymme = 50 % × 500 Mkr × 2 % = 5,0 Mkr. Minus 8 IBB (≈ 645 000 kr) = ≈ 4,36 Mkr. Grundbelopp per partner är försumbar i ett stort delägarkollektiv.

Effekt: $\approx 222\,000 \rightarrow 4\,360\,000$ kr i lågbeskattat utrymme.

Bedömning: Största vinnare (dramatiskt högre utrymme och därmed lägre skatt på stora utdelningar).

Not: 50×-taket på egen lön kan i vissa fall begränsa ett extremt stort löneunderlag, men typiska partnerlöner ligger ofta så att taket inte blir bindande.

6. **Minoritet 1 % i bolag med 10 Mkr i löner**

Idag: Utestängd från löneunderlag (4 %-spärr). Enda möjligheten: förenklingsregeln $\approx 222\,000$ kr – men bara i ett bolag per år, och i praktiken kan ägarens lilla utdelningsandel göra detta svårt att utnyttja.

2026: Alltid en del av grundbeloppet: $1\% \times 322\,000 \approx 3\,220$ kr.
Löneandel = $1\% \times (50\% \times 10\text{ Mkr}) = 50\,000$ kr $\rightarrow 0$ kr efter 8 IBB-avdraget (645 000).

Effekt: Från praktiskt taget noll i just detta bolag till några tusenlappar.

Bedömning: Begränsad vinnare – bättre än noll på papperet, men marginellt i praktiken.

7. **En person som äger två bolag (100 % i A och 100 % i B)**

Idag: Kan kombinera förenklingsregeln i A ($\approx 222\,000$ kr) och huvudregeln i B (t.ex. $\approx 500\,000$ kr vid 1,0 Mkr i löner) = $\approx 722\,000$ kr totalt.

2026: Endast ett grundbelopp om 4 IBB totalt ($\approx 322\,000$ kr) som måste fördelas mellan A och B (t.ex. $\approx 161\,000 + 161\,000$).
Löneutrymmet i B kan bli 0 kr om 8 IBB-avdraget överstiger delägarens löneandel.

Effekt: $\approx 722\,000 \rightarrow 322\,000$ kr totalt (mer än halvering).

Bedömning: Förlorare (mindre flexibilitet och "dubbel friktion" p.g.a. fördelat grundbelopp + avdrag).

8. **Delägare med stort sparad utdelningsutrymme (t.ex. 5 Mkr)**

Idag: Årlig uppräknings (ex. $3\% \rightarrow +150\,000$ kr/år på 5 Mkr).

2026: Ingen uppräknings – sparad belopp står still nominellt $\rightarrow$ real minskning över tid.

Effekt: Tydlig försämring för långtidsplanerade utdelningar/försäljningar.

Bedömning: Förlorare.

Vem gynnas – och vem missgynnas?

Förslaget är ingen **generell** skattesänkning för entreprenörer som grupp, utan en **omfördelning**. Regeringens konsekvensanalys pekar på ca **1 miljard kr** i minskade skatteintäkter under de inledande åren och en **nära neutral** varaktig effekt (ca **20 miljoner kr** per år). På marginalen blir det därmed en mindre skattesänkning, men i praktiken skapas vinnare och förlorare inom gruppen fåmansföretagare beroende på lönemassa, ägarstruktur och antal bolag.

Vinnare

- **Ensamägare (enmansbolag)** som tidigare nyttjat förenklingsregeln: högre grundbelopp (≈ 322 000 kr) → mer lågbeskattad utdelning varje år, ofta +100 000 kr i utrymme jämfört med idag.
- **Minoritetsägare under 4 % i stora partnerbolag** (t.ex. advokat-, revisions- och managementfirmor) med mycket hög lönemassa per delägare: slopad 4 %-spärr + 50 %-regeln ger mycket stora lönebaserade utrymmen; 8 IBB-avdraget blir marginellt.
- **Småägare under 4 % i mindre företag:** i strikt mening vinnare relativt idag (4 %-spärren försvinner och ett litet grundbelopp tillfaller dem), men i praktiken ofta små belopp eftersom 8 IBB-avdraget åter upp den lilla löneandelen – **begränsade vinnare**.

Förlorare

- **Flerägda SME med måttliga löner:** per delägare äts löneandelen ofta upp av 8 IBB-avdraget, varpå nästan bara grundbeloppet återstår – betydligt lägre gränobelopp än med dagens huvudregel. (Om delägarna är makar görs avdraget gemensamt, vilket kan ge något högre utfall.)
- **Delägare med stora sparade utrymmen:** när den årliga uppräkningsbeloppet minskar värdet över tid – särskilt kännbar försämring vid större framtida utdelningar/försäljningar.
- **Ägare i flera bolag:** grundbeloppet måste nu proportioneras mellan alla innehav (max 4 IBB per person), vilket minskar flexibiliteten jämfört med att idag kunna välja var schablonen används. Detta innebär också en risk att en del av utdelningsutrymmet 'låses' i bolag där utdelning inte kan genomföras (t.ex. vilande bolag utan medel), så ägare med flera bolag bör planera inför årsskiftet – exempelvis genom att avveckla sådana vilande bolag eller omstrukturera ägandet via ett holdingbolag.

Är regelverket verkligen enklare?

Ja och nej.

Plus:

- En **gemensam beräkningsmodell** ersätter årligt val mellan två regler.
- **Slopade trösklar** (eget lönekrav, 4 %-spärr) minskar risken att “missa” kvalifikation.
- Ökad neutralitet – alla delägare omfattas av samma principer.

Minus:

- **Nya tekniska moment** (8 IBB-avdrag per delägare, proportionering av grundbelopp mellan flera bolag).
- **Flerägda strukturer** och ägare med flera bolag kan få **mer beräkningsarbete**.
- Vissa aktörer menar att det i praktiken ändå kan bli **krångligare**, trots förenklingsambitionen.

Några tumregler

1. Tumregel om 8 IBB-tröskeln

- För att få ett **positivt** lönebaserat utdelningsutrymme krävs att:
 $0,5 \times (\text{bolagets löner} \times \text{ägarandel}) > 8 \text{ IBB}$ (~645 000 kr).
- Om man löser ut detta baklänges innebär det att **bolagets löner $\times$ ägarandel** måste vara minst ca **1,3 Mkr**.
- Exempel: en ensam ägare (100 %) behöver en lönesumma på minst **1,3 Mkr** i bolaget.
- Vid tio delägare med lika stora andelar krävs en **total lönesumma på ca 13 Mkr** för att varje delägare ska nå tröskeln.

2. Tumregel om statlig skatt

- Som individ är det nästan alltid fördelaktigt att ta ut lön upp till brytpunkten för statlig inkomstskatt (**2026 $\approx$ 643 000 kr/år**).
- Detta belopp ligger nära 8 IBB, vilket innebär att man genom ett löneuttag upp till denna nivå både optimerar sin privata skatt och säkrar tillräcklig lön för utdelningsreglernas tak (**50 $\times$ -regeln**).

3. Helhetsperspektiv på tumreglerna

- Sträva efter att företagets **totala lönesumma motsvarar minst ca 8 IBB per delägare** för att lönebaserat utrymme ska kunna uppstå.
- Det är i regel **inte** skattemässigt motiverat att höja löner om det samtidigt innebär att man passerar brytpunkten för statlig skatt.
- Kom ihåg begränsningen nedåt: man kan **inte** sänka sin egen lön hur mycket som helst och ändå räkna på stora löneunderlag, eftersom **50 $\times$ -taket** gäller (löneunderlaget får högst motsvara 50 gånger den egna lönen).

Vad händer nu?

Regeringens slutliga förslag till nya 3:12-regler är presenterat i **Budgetpropositionen för 2026** och kommer att behandlas av riksdagen. Eftersom förändringarna ingår i budgetens helhetspaket är det i praktiken klart att de antas.

De nya reglerna träder i kraft den **1 januari 2026** och gäller för utdelningar som tas under kalenderåret 2026. Det innebär att löner som betalas ut under **2025** blir grunden för beräkningen av lönebaserat utrymme i deklarationen 2026.

För fåmansföretagare är det därför klokt att redan nu analysera sin situation:

- Hur **påverkas** gränsbeloppet av **8 IBB-avdraget**?
- Bör utdelning eller lön **justeras under 2025** enligt nuvarande regler, innan reformen träder i kraft?
- Hur ska löner och utdelning **planeras framåt** för att optimera beskattningen i det nya systemet?

Källhänvisningar

- **Budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1)** – avsnitt om fåmansföretagsbeskattning (s. 284–330).
- **Regeringens lagrådsremiss (maj 2025)** – *Enklare och bättre skatteregler för delägare i fåmansföretag*.
- **BDO, PwC, Tholin & Larsson m.fl.** – analyser och nyhetsbrev 2025.
- **Svenskt Näringsliv** – analyser om omfördelningseffekter.
- **Företagande.se och Revideco** – expertkommentarer med exempel.
- **Breakit och Dagens Industri** – reportage om partnerbolag som vinnare.
- **Skatteverket** – vägledning om nuvarande 3:12-regler.